

ВЫХОДИТЬ ШОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Відень, 12. вересня 1933.

Зараз після того свята почалася в парадній залі „Австрійського Клубу“ в І. окрузі святкова академія в пам'ять українських учасників об'єднань Відня, у якій взяли участь коім українців.

Але Адам за думками п. Шрома.
Він признає, що харчовий стан у СРСР є дуже поганим, добавуючи голодну причину того в колективізації. Життя попереднього року випали некорисно через саботажі селян і коли для винищення міст і червоної армії влада забрала все збіжжя, що його селяни залишили на прохарчування себе і своїх родин, почалась із весни п. р. нужда і голод навіть в найбільш уро-

На закінчення треба ще згадати, що заходом Комітету українських організацій у Відні появилася невеличка публікація в аім. мові про роль українців у визволенні Відня, а також окремо листівка з портретом Ю. Ф. Кульчицького. У віденських українських святах брали ще участь, крім Пресов. д-ра Нярдія, також протоігумен Чина оо. Василіяні із Закарпаття о. Вулик і секретар Галицької Провінції оо. Василіяні о. Готра.

І. Н.

Проблема Далекого Сходу і Україна.

II.

хушка, що сита і одягнена по буржуазному та жадна грошей танило в салонах Літвінова або кидала тисячі на перегонах під Москвою („за що ми боролися!“ — парікають — як пише з Москви Отмар — старі комуністи), ці два табори, ворожі, непримирні, поставлені автором на одній дощці. Натона віра п. Шрома, що радянська влада зужила би міжнародно позичку справді на харчі для голодуючої України, Кавказу і т. д., така віра просто розбуржує. І гнівається не варто. Хіба, що автор не здійснюється перед маєстатом жадливих терпіння нації здобувається своєю на цинічну пропаганду задуманих бажань володарів на Кремлю. Шом, — вони ласі на грошки з буржуазного світу! Вони готові навіть признатися тоді до голоду і демонструвати його страхіття, так як це робить прощак-шарлатан, який збирає гроші при помочі дитини, що її сам осліпив...

Ні, п. Шром! Тільки допомога під контролем якоїсь міжнародної інстанції має якусь ціль! Інакше гроші підуть в „казану“, датаючи дрявий бюджет радянського уряду, або — чого доброго — може навіть повернуть в Європу на посилення комуністичної пропаганди.

Під кінець не знаходимо слів, аби висказати своє здивування ізза того, що так поважний орган як „Прагер Прессе“ відступає своєю першу сторінку на пропаганду мобілізації міжнародного капіталу в помір червоної Москві. Найсумніше, що використовується для цієї пропаганди голодове страждання українського народу і народів Кавказу.

В. Север.

ВАЛОВА Scientia СОБІСЬКОГО 11 12

ЗНАННЯ ТО СИЛА ЗНАННЯ ТО СИЛА

Лекції

з ділянки:
психології
філософії
соціології
літературимов:
німецької
французької
англійської

4-5 ЗОЛ. МІСЯЧНО.

Неспокій на Кубі.

З Гавани повідомляють про нові заворушення в Пinar дель Ріо, де збройний відділ повстанців намовив військового залозу пристати до повстання. Після висадження війська з Гавани повстанці скорочилися в гори.

„Ель Мундо“ так характеризує наслідки до-теперішніх неспокоїв: Торговельне життя завмерло. Державний кредит підірваний. Теперішній уряд не має ніяких видатків удержатися.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ВЕРЕСНЯ 1933.

АКОСЬ МУНТЕ

Модний лікар.

(„Книжка а Сан Мікеле“, IV. розділ.)

2. ЩАСТЯ. МІЖ БОЖЕВІЛЬНИМИ.

На моїм столі лежав прощальний лист від маркізи, не зі словом „прощайте“, тільки „до побачення“, повний дяки та похвал. У ньому найшов я поважний банкіот. Я поглянув на бліду зникну з Капрі у куток своєї кімнати і поклав банкіот у кишеню. Де ділалися всі ті гроші, що я заробляв їх у той час великого успіху та щастя? Я повинен був скласти їх на викуп домику старого Вікентія. Тимчасом я не мав ніколи з чого опаджувати. Погано, добре?... Хто його знає... Усі тодішні члени факультету повинні були бути банкротами, бо всі ми сиділи в тім самім круті: і мої професори і мої товариші, що мали ту саму „калітелю“.

На щастя, я мав ще інших пацієнтів. Навіть багачко і вони це охоронили мене від копітності стати шарлатаном. У тих часах було ще мало спеціалістів. Я мусів усе знати, навіть хірургію. Я втратив два роки, заки переконався, що на хірурга я непридатний; боюся, чи мої пацієнти не переконалися в цьому ще швидше. Я мав фірму лікаря нервових недуг, але робив усе, чого тільки люди домагаються від лікаря, навіть гінекологію і Бог якось помагав матері та дитині.

Дивне диво, як мої пацієнти витримували мою поведінку з ними. Коли Наполеон охоплював орлиним зором список старшин, що були кандидатами на генерали, він клав поруч їхнього прізвища таку замітку: „Чи має він щастя?“ Я мав щастя, подикуйте, майже несамолюбне щастя в усьому за що взявся, при кожному пацієнті, до якого навідався. Я не був добрим лікарем; свої студії пройшов я надто поквапно, моя практика у шпиталі була надто коротка. а

Інакше виглядає справа з більшовиками. Політична ситуація в Європі, створена реванжовими настроями й активною політикою сучасного уряду Німеччини, doprowadила до мало сподіваного ще недавно зближення майже усіх європейських держав з СРСР. Останній договір більшовиків з Італією про ненапад, відомості про те, що треба очікувати в недалекій часі визнання СРСР Зєдиненими Державами, поглиблення добросусідських відносин з Польщею, ба — навіть газетні вістки про ненапад — то дуже поважні політичні досягнення СРСР. Робиться це в часі, коли в середині СРСР положення до тої міри несправне, незадоволення з влади у цілій країні таке сильне, що більшовики почуваються змушеними вдатися до поновлення терору, в першу чергу в окупованих країнах: в Україні, Грузії і т. д. Крім пекущих політичних справ Європа враз з цілим світом має дуже поважні клопоти економічні, що теж по мистецьки більшовики використали, обдурюючи всіх, а в першу чергу близьких сусідів, обіцянками величезних промислових замовлень, щоби тимчасом політичними договорами здобути для себе забезпечення своїх західних кордонів. Як до цього часу, то треба ствердити, що це їм вдається і тому вони мають можливість більшу увагу й сили зосередити на границях з Манджу-Го. Однак все це є реальне, коли нема ще війни з Японією — на нашу думку тоді все зміниться і більшовики мотгнутимуть рахувати лише на комуністів, які однак будуть далі потрібні для вдержання режиму в середині держави та боротьби з підбитими народами, що не залишать використати такої можливості для скинення зненавидженого ярма.

Трудно й неможливо передбачити майбутнє, але наведені вище міркування дають підставу до логічного припущення, яке можна формулювати так: а) конфлікт на Далекому Сході є неминучий, б) Японії доведеться мати проти себе СРСР на суходолі та Зєдинені Держави на морі. У цій ситуації Японія буде в стані оборони, при чім не можна виключати і такої можливості, що напад Зєдинених Держав і СРСР на Японію не буде спровокований.

Повстає питання, хто ж зрештою буде переможцем? На це, побіжно з розглядом ситуації і можливостей противників, відповідь ми дали. Вона проглядає з усієї наведеної аналізи. Нам здається, що боротьбу виграє Японія.

проте я мав як лікар безсумнівні успіхи. У чому тайна успіху? Розбуджувати довіря. Що таке довіря? Де повстає воно, в голові чи в серці? Чи походить воно із вищих шарів нашої свідомості чи є деревом знання доброго і злого, якого коріння сягає до глибокого нашого буття? Якими шляхами переходить довіря з одної особи на другу? Чи можна його доглянути в чужому оці, чи можна відчутти у сказаному слові? Не знаю; знаю лише, що не можна його придбати собі з книжок ані сидючи при ліжку недужого. Це магичний клейнод, що його право природи одному признає з приходом на світ, іншому відмовляє. Лікар, що має цей дар може майже воскресити покійників. Хто його не має, той мусить погодитися з тим, що навіть при випадку кору потребує кинкати товариша-лікаря для консультації.

Я відкрив скоро, що дістав у дарунок той неочікуваний хист, без ніякої власної заслуги. Я відкрив це впору, бо починав уже ставати зарозумілим і самозадоволеним. Таким робом зрозумів я, як мало сам знаю і почав знерватися щораз більше за радою та допомогою до старої розумної пістунки — природи. Остаточно я міг би вийти ще на доброго лікаря, якби я був залишився при шпитальній праці і своїх пацієнтах-бідаках. Та на це втратив я всі дані, коли став нараз „модним лікарем“.

Коли надбавте такого лікаря, пригляньтеся йому обережно з безпечної віддалі, заки передасьте себе в його руки. Це може бути й добрий лікар, але в численних випадках він таки недобрий. Перш за все він надто зайнятий, щоби міг терпеливо вислухати ваших довших інформацій. Дали: він майже завжди стає снобом, коли не є ним уже з природи. Він завжди попрохає до себе графіню перед іншими пацієнтами, огляне дбайливіше печінку графа, ніж свого слуги, піде швидше на чай до британського посольства, ніж до немовляти, якому стало гірше... Коли його серце не дуже здорове, пічне воно передчасно каменіти і він ставатиме щораз байдужнішим як все те ласе на розваги товари-

Переходимо тепер до справи, для нас найбільш важливої — що дасть та боротьба України та чи в цьому змаганні далекі кола анайдемо підстави до визволення?

Не тільки Велика Україна розпочне боротьбу за визволення, підіймється і мільйонів українське населення Зеленої України, підіймється і Сирій Клин, щоби спільно з іншими народами, своїми територіальними сусілами, боротися за незалежність. Більшовикам треба буде одностайно провадити боротьбу з Японією та підняти сили спрямувати проти України, народів Кавказу, Туркестану тощо. Вислід боротьби не викликає сумніву. Можна боятися одного — що більшовики готові будуть піти на даліші уступки на користь Японії, аби затримати Україну та інші підбиті краї. Або прийде кінець тим уступкам (довго цього чекати. — Авт.), щознов таки doprowadить СРСР до війни з Японією, тоді можливо у гірших для нього ніж тепер обставинах, або ті уступки остільки політично знесилять більшовиків, що повстануть цілі перспективи визволення України.

Ситуація створює спільність інтересів України та Японії і коли безпосередню співпрацю Великою Україною унеможлимає для Японії віддалі, то ніщо не стоїть на перешкоді для Японії належно оцінити значіння й ролі Зеленої України у боротьбі з СРСР. Які перспективи очікують Зеленої України в майбутньому у зв'язку з експанзією Японії на континент та перемогою над Москвою, передбачити також трудно, але вже тепер можна сказати, що залежати це від організаційної постави місцевих українців та можна ствердити на підставі всього миттєвого, що політичний досвід і політична мудрість Японії ці перспективи розглядають.

П. М-т.

Французько-радянські братання.

МОСКВА, 16. 9. ПАТ. Французький міністр летунства Ко з численним товариством осіб летовиць в Москві, витаний представниками міської й цивільної влади. Місцеві радянські преса, витаючи французьких гостей, висловили надію, що ця візита буде продовженням політики заопаткованої французько-радянським пактом неагресії та новим доказом зміцнення французько-радянської приязни.

ство, в якому він живе, нечутне на людські припіння. Не вмійш спочувати — не можеш бути добрим лікарем.

З нахилу до психологічних проблем ставив я собі інколи після денної праці таке питання: чому всі ці дурні люди сидять тут у своїй ждальні і ждуть на мене годинами? Чому всі вони слухають мене і часто почувують себе краще вже після самого доторку моєї руки? Чому навіть на смертному ложі ті, що не всіли вже говорити, вдихаються у мене очима розширеними від смертельного жаху — супокійно та криво, коли покладаю на їхнє чоло свою долоню? Чому божевільні з „Захисту св. Анни“, що щоби обманулися піною від скаженої люті і ревели як дикі звірі, втихали покірливо, коли я відпав їм забезпечливий кафтан і подавав їм руку? Це був один із моїх „тріків“, усі сторожі мої товариші знали його. Сам професор повстав чосто: „Чорт сидить у тілі цього хаотичного“.

Віддавна цікавився я залюбки навіженими і почував себе між біснуетними безжурно, як між приятелями. Нераз чув я остерогу, що се може погано скінчитися, але сам розумів я це краще. Одного дня один із таких моїх найкращих приятелів між божевільними ударив мене ззаду в голову молотом, що його десь крадькома роздобув. Мене відвезли без пам'яті на спеціальну поготівлю. Це був страшний удар; мій приятель, коваль з фаху, знав своє діло. Гадали, що тріє мені череп. Та ні! Я дістав тільки стріс мізку. У нагороду за цю невдачу наш шеф віддестив мені такою фразою: „Той проклятий швед має медвежу голову; погляньте, чи часом не тріє від неї молот“.

Коли після 48-годинної мертвешкої тямлї мізковий апарат почав знову рухатися, сказав я собі: „А може все це таки залежить від того, чи не від руки“. Лежав я тиждень з грудною леду на медвежій черепі, без товариства і мислю. Тоді-то почав я сильно роздумувати над цим питанням і навіть ковальський молот не вибити мені з голови переконання, що все залежало від руки. (Докінчення буде)

До ідеї Всеукраїнського Конгресу.

Чи можлива всесвітня організація?

Хоч як небагато минуло часу від моменту, коли ідею Всеукраїнського Національного Конгресу кинули за посередництвом преси серед нашого громадянства, однак вже й нині можна ствердити, що вона найшла відповідний ґрунт і арозуміння. Причиною цього переконання, що став, в якому опинилася нині наша нація, не може довше тривати. І справді, булоб дуже дивно, якщо українська нація й надалі залишилася байдужою, в той час, як саме фізичне існування її загрожене, коли духове життя її під натиском ворогів занепадає, коли матеріальний стан населення жалюгідний. Останні події показали особливо ясно (поглядка Еріо), що сподіватися на чинсь допomoгу в нашій біді ми абсолютно не можемо і що у всіх своїх починах мусимо рахувати лише на власні сили.

І тут, власне, починається розбіжність думок: одні твердять, що український нарід має вже досить сил, щоб сам собі міг дати раду, другі — дивляться на це скептично і не вірять у творчі сили народу.

Особливо сильний скептицизм планує щодо матеріальної основи, якої вимагає кожна праця. Твердять, що наш нарід такий бідний, що не може привести відповідних матеріальних аєртів.

На думку інших про це говорити не доведеться, коли загальна нація остаточно зрозуміє свою мету і способи, які ведуть до здійснення її. Вони певні, що цінність ідеї Конгресу полягає власне в тім, що тут маємо спосіб зрушити в мертвої точки цілу націю, її активізувати й організувати. І особливо велику вагу кладеться на цей останній момент, бо коли нам чогось бракує, так власне організованості, при існуванні якої навіть і більші матеріальні жертви будуть для нас можливі і легкі.

Адже кругло 8 мільйонів українського населення, що знаходиться поза межами совітів, може при добрій волі і без жадного матеріального напруження фактично дати потрібні для праці аасоби. Уже така мінімальна сума, як 10 сотиків місячно від голови, дасть місячно прибутку 800 тис. золотих, або річно 9.600.000. А така сума створила би можливість вести працю в досить широких розмірах. Треба тільки зрозуміти, що іншого виходу нема і що ніхто не може ухилитися від свого обов'язку, а то тим більше (ще раз підкреслюємо), що така місячна лепта не руйнує навіть жебрака.

Приклади з життя інших народів показують, що діло не в багатстві чи бідності (бо де

є маса багата?), а в свідомості та організованості. Наведемо тут декілька прикладів:

1. Коли, після російської революції, повстала самостійна фінляндська держава, — гельсінфорський університет „сфінізовано“. Незадоволені тим фінляндські шведи (яких є неповних 350.000), не бажаючи залишитися без національної високої школи, рішили заснувати свій приватний університет і за кілька місяців зібрали на цю ціль 14 міль. фінських марок (кругло 7 міль. зол.).

2. Три мільйони фінів, рахуючи, що мають замало державних високих шкіл, зібрали на заснування нового приватного університету в дуже короткім часі 24 міль. фін. марок (12 міль. золотих).

3. Ірландські емігранти, що в більшості самі були жебраками, за 15 років зібрали на перевіз своїх земляків до Америки 20 міль. фунтів штерлінгів (600 міль. зол.).

4. Коли в 1881 році згорів чеський національний театр у Празі — чехи до одного місяця зібрали мільон передвоєнних корон на його відбудову. І цей мільйон склався з дрібних пожертв незаможних верств суспільства: робітників, селян, службовців.

5. За 3 роки американська чехословацька колонія дала на визвольну боротьбу, головне в дрібних датках, 1.374.885 доларів.

6. На колонізаційну акцію в Палестині зібрали жида: в 1923 р. — 531 тис. ф. шт., в 1925 — 600 тис., 1927 — 540 тис., 1929 — 750 тис. (разом кругло 70 міль. зол.). Значну частину цих грошей зібрали за допомогою сіоністичних карнавок, себто знову таки з дрібних пожертв.

Так діють наші свідомі й організовані!

Мусимо сказати, що нині свідомості і нам не бракує, але бракує саме тої всенародньої організованості. Ми завжди були розбиті й розпорошені. Тимчасом у масових рухах велику роль відіграє психологія маси.

Як кожній окремій людині імпонує щось величне, так ще в більшій мірі велика ідея захоплює цілий нарід, цілу націю.

Всеукраїнський Національний Конгрес, всенародній національний податок, до сил і можливостей нації пристосований — це ідеї великі, що захоплюють.

І коли ми хочемо розбудити нашу націю до високих і шляхотних учинків, то шлях і спосіб перед нами — у всенародній національній акції.

С. О.—ко.

Швидко і добре!

діляють таблетки Тогаля при ревматичних болях, подагрі, болях і рві у сугазах, невралгії і простуді. Вже від 15-ти літ з найбільшим успіхом аживають при тих болях таблетки Тогаля. Більше 6000 лікарів, між ними багато славних професорів, потвердило успішне діляння таблеток Тогаля. Спробуйте і переконайтеся самі шенний! Однак треба звертати пильну увагу на нешукдане оригінальне опакування. Діст. в апт.

На протестаційному пронті.

ПРОТЕСТ СОКАЛЬЩИНИ.

11. ц. м. відбулося в Сокалі на площі Кооперативного Союзу протестаційне віче проти більшовицького терору на Великій Україні. На вічу явилася около вістора тисяча учасників. Віче отворив голова комітету ада. д-р Лев Хоминський. Реферат про положення на Великій Україні виголосив посол д-р Огепас Білак. У ярких словах амалював він терпіння українського аселення під більшовицьким ярмом. По рефераті д-ра Білака ухвалено слідувати резолюції:

1) Московські більшовики обманули українське селянство і робітництво і під гаслами землі і волі окупували Придніпрянську Україну та переміняли її в московську колонію.

2) Політика більшовиків на Україні амагає до того, щоб український нарід стерти з аниці землі і таким чином раз на завжди скіачити з небезпечної війни України проти Москви за незалежну Українську Державу.

3) Московські більшовики та їхні українські аьовали допровадили до того, щоб українське аселення мільйонами амирає тепер голодною смертю. Супроти того ми, українці Сокальщини, вібрані на вічу в Сокалі дня 11. вересня 1933 р.: Протестуємо перед цілим культурним світом проти винищення більшовиками українського народу та закликаємо усі народи, щоб вони до ти не купували абіжа іа Совітів, доки міжнародна комісія не ствердить, що населення України має апаевнення прожиток на цілий рік.

Винищуємо боротьбу запродавцям і аахитам Москви і зобов'язуємося безпечною поборовати пресу, яка стоїть на услугах більшовиків. Нашим братам і сестрам на Придніпрянщині, на Соловських Островах, на Сибірі і в аьохах ГПУ шлемо наш гарячий привіт та аанасмо їх аидержати в тяжкій боротьбі з московським окупантом.

Відак вибрав Повітовий Комітет допомоги Україні в складі: о. Іван Камубинський з Угринова, д-р Лев Хоминський, д-р Роман Перфешкий зі Сокалі, Іван Сирой с. Яким з Волосана і Нестор Дмитерко з Насич.

Віче замикну короткою промовою д-р Лев Хоминський. По відспіванні національного гимну вічешники розійшлися.

Напад хунхузів на потяг.

Як повідомляють з Москви, коло стації Погранична хунхузи спричинили катастрофу особового потягу, азрабили пасажирів і ажили в полон 60 осіб, з того 32 радянських громадян. Мін. положення знаходиться багато жінок і дітей. Хунхузи ажали в полон теж еспорту потягу, аложку з 12 поліціантів. В часі стрілянини одного авропейця ажили. Радянський консул у Харбіні аложив на руки маанджурської алади потягу, амагаючиш уаільнення радянських громадян і апаевнення безпеки на сідло-китайських ааляніцях.

Присилайте свої поправки та доповнення до суплементу Української Загальної Енциклопедії. Львів, Чарнетного 26.

Листи з Рад. України.

До нашої редакції анову передали кілька приватних аьотів, які дістали ріжні громадяни від креняків іа Радянської України; ці аьоти вислані літом. Виправляємо в аят тільки мову. Редакція.

I. „...Дав би вам Бог, щоб вам було аявляй-краще, щоб вам Господь допомагав, щоб ви усі були азорві і щоб ніколи не були голодні, бо гіршого нема, як голод. Я вже аваю, бо з мене самого аогі попухли з голоду; це мов життя дуже погане і не можу собі ніякої ради дати. Отож пишу ще раз до вас, дорогий брате і ти братозо, і ще раз буду вас просити, щоб ми мені пошчили 5 доларів не аадово, на пару місяців. Мені сильно горе... аваю, що може і вам не дуже добре, але так як мені, то я описати не можу...“

II. „...Я теж ходжу в поле на роботу за 40 аєна хліба теж дуже епоганю себе чую, боюся щоб не азорити. Щобто будь така добра написти до них, хай нам аоможуть, бо ми вже ао маємо що їсти я аюрем до аияду“.

III. „...Я і Оля обезсилені голодом і тяжкими переживаннями, хоремо, дома шпитаь... нахилимося в страшний нузд. Ви нагальне і аувити собі не можете, діти аовсім босі і голі, а осівти за плечима. Заробити я не можу, бо азорвали пропало...“

IV. „Дікуємо вам за 25 зол. Продукти, що ми аили на ці гроші вже діляємо і анову аяпрожу нам аолод, бо ми тільки живемо допomoгою від ааминної ріди і всіх нас“.

V. „Ми тут не живемо і не амираємо. В. пухне і ми всі пухнемо... нікому не аично тако-го добра. Була в нас порова, то ми аюдали і аиди, був і кінь, і теж аюдали і тепер нема ааить одної хурли. Стало розаираемо і аалимо, бо нема чим аалити. З там трохи аасінного аита та шпенці, але не ааю, хто буде його аиірати. Картоплі теж аалимо нема і не буде. Щоб я міг до аияи аюжити... І прошу вас, ви аені аично та-ко, аидного не аиітати, бо тут дуже алодно...“

Проти петрификації версайського духа

БЕРЛІН, 16. 9. ПАТ. Міністр Нойрат запро-сив учора представників закордонної преси, яким аяснував відношення німецького уряду до актуальних німецьких проблем. Промовець аав-вив, що аавдання німецької політики є рішучо мирні. Всі спроби, що мали на меті між-ародню співпрацю, говорив мін. Нойрат, показались безуспішними. Причину цього аачить у версайській системі. Заграниця мусить зрозуміти, що Німеччина має право протиставитися великим спробам елетрифікувати версайського духа.

Мін. Нойрат аакінчив свою промову словами Мусоліні, висказаними в нагоді переговорів про пакт четирьох. „Европейської політики, що має на меті устійнити мир, не можна вести без Німеччини, а тим аенше проти Німеччини“.

Арештування комуністів.

БЕРЛІН, 16. 9. ПАТ. З Ляйпцигу повідом-ляють про викриття комуністичної босної організації. Поліція арештувала 7 членів. Провідна-ка організації, що хотів утекти за кордон, аадер-жано в Бадені. В Бремі арештували 6 комуні-стів, у Флансбурзі 11 осіб, в селі Мельдбаху у Пфальці 11 осіб під ааканом підпау в тіл оваліці.

В процесі проти 25 комуністів у Гагені за напад на домівку гітлерівських штурмівок аасу-джено четирьох обвинувачених на кару смерті. Інших на кару тяжкої аияніці.

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ!

Д-р Іван Німчук: УКРАЇНЦІ І ВІДСІЧ ВІДНЯ 1683 РОКУ. В 250-ліття великої історичної події. 3 з ілюстраціями в тексті. Стор. 60, 8°. — Ціна 1 зол.

Д-р Іван Німчук: ЮРІЙ ФРАНЦ КУЛЬЧИЦЬ-КИЙ І ЙОГО ПОДВИГИ. 3 з ілюстраціями. Стор. 16, 8°. Ціна 40 сотиків. Замовляти в українських книгарнях та в Аамі-ністрій „Діла“. Львів, Ринок 10.

ВАРШАВА, 16. 9. ПАТ. Німці відлетіли з
Моковського лет. майдану пор-платю Пронаш-
ко я інж. Полтурак на літаку РВД V. в напрямі
Берліна, Антверпін, Ремс, щоб взяти участь у
летунським мітінгу в Ремсі. По дорозі зупинили-
ся в Берліні, щоб набрати бензину.

ПЛАЩІ-СУКНІ-ТРИКОТАЖІ,

ТОЩО ПОРУЧАЄ У ВЕЛИКИМ ВИБОРІ
Ново відкритий МАГАЗИН

Позрі! В перші місяці продаємо краще фабричних цін.

АДОЛЬФ ЕБЕЛЬ

дави. М. ОБОГІ
РУТОВСЬКОГО 7.

3 листів до Редакції.

До Пала Олександра Костика, відповідального редактора
„Діла“ у Львові.

У зв'язку з нотаткою п. пал. „З такими справами до суду“, поміщеною в ч. 211. „Діла“ в 13. вересня 1933 р. прошу на основі арт. 19. пресового закону помістити в найближчому числі „Діла“ на тому самому місці, в якій була поміщена ця нотатка і тими самими черепками, а саме: спростування: Неправдою є, начебто постеруноків в постерунок ІІІ. в Дублині на осалчення гром.

Виханського в Дублині, що він українськ. мал. виправити: „Ти українськ! Ти боляшину! Ходь на постерунок!“, та коли Виханський вийшов з постерунку, то „яко сам не заїхав до Дрогобича, тільки наніс собі фірмана“, а чого виймає, мов би Виханського побито на постерунок в Дублині. Правдою є natomiast те, що коли Виханський, запитаний через постерунок, як називається, не хотів добровільно сказати, а називав на табличці, що висіла в середині воза, в причини затерті, не можна було відчитати, постеруноків німає Виханського удатись в них на постерунок в цілі вилітимування. Після вилітимування Виханського на постерунок сідать збоку вилітимування і ніхто його на постерунок не бив. — Остаток переказав: д-р Ромуальд Кайна.

Виханського на постерунок сідать збоку вилітимування і ніхто його на постерунок не бив. — Остаток переказав: д-р Ромуальд Кайна.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого
роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр.
Неділя, 17. IX. год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор“.

Віаторок, 19. IX. год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор“.

Театр Річностностей.
Неділя, 17. IX. год. 3.30 попол. „Моя панна мама“.

Неділя, 17. IX. год. 7.30 веч. „Неприятельський мушкет“.

Віаторок, 19. IX. год. 7.30 веч. „Неприятельський мушкет“ (Вистава закулі).

Кіна.

АДРІЯ: „Опір в опері“.
АПОЛЬО: „Історія грику“ (Ст. Жером-ського).

АТЛАНТИК: „Пісня серця“.
КАСІНО: Фільм „Фіал“.

КОПЕРНИК: „Шаунок перед зеркалом“ і додатки.

КОЛІСЕЙ: „Коліс в мав міліон“ (і ревіз „Коліс в укротку“).

МАРУСЕНЬКА: „Шаунок перед зеркалом“ і додатки.

МІРАЖ: „Мароканські ночі кохання“.

МУЗА: „Чемпі“.

ПАЛАС: „Адамант його Вранхости“ (Власта Бурян).

ПАІ: „Музик“ та ревіз.

ПАСАЖ: „Зуїгу“.

СТИЛЕВ: „Король це я!“ (Власта Бурян), ревіз „Я дається, то зробіть“.

ХІМЕРА: „Жінка з другої руки“.

УТІХА: „Вулиця молодості“ і ревіз.

Закордонне радіо.

Субота, 16. вересня 1933.

Неділя, 17. вересня 1933.

Франкфурт н. М. (289,3) 18.30 Весела музика; 20.00 Оп. музика; Братислава (279,3) 17.40 Співа; 20.00 Весела музика; 20.03 „Ріла“ оп. Маркеті; Ляйпциг (389,6) 20.00 „Вільний стрілець“ оп. Вебера; Берлін (419) 12.00 Концерт; 18.30 Альпейські пісні; 20.05 „Лас Ферушине Шавос“ оп. Мілєкєра; Білгород (429,7) 18.30 Пісні; Рим (441,2) 17.15 Солісти; 20.45 Еспанська музика; Прага (488,6) 7.00 Концерт; 9.45 Сиріпка; 16.00 Вісьмк музика; Будапешт (550,5) 18.45 Пісні; Харків (937,5) 9.00 Труба оркестра; 10.00 Музика для сімейних дітей; 13.50 Інструмент. концерт; 15.00 Радіоцирк; 16.00 Концерт для молоді; 18.00 Літ. трансляція; 19.00 Концерт артистів держ. сцен, Москва (1000) 17.25 „Травіта“ оп. Верді (Стаді 424,3 м.); 17.25 „Фавст“ оп. Гунола (Досв. 720 м.).

Понеділок, 18. вересня 1933.

Бари (269,4) 20.45 „Маджоліта Венеція“ оп. Валдзі; Мілан (331,4) 11.15 Муз. асичина; Білгород (429,7) 20.30 Опера; Рим (441,2) 17.15 Солісти; Відень (575,1) 12.00, 19.00, 20.30 Концерт; Будапешт (550,5) 18.45 Фортені; Харків (937,5) 8.30 Труба оркестра; 9.30 Жид. гумористи та композитори; 10.00 Концерт для дітей; 13.30 Весела музика; 15.00 Оп. в фільм. музика; 16.00 музика, співа, відит, 17.30 Транс. з Опери в Балету; Москва (1000) 17.25 „Широко“ муз. комедія Половкіна (Стаді 424,3 м.); 17.25 „Марієт“ оп. Біста (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 17. вересня 1933.

12.15 Музичний поранок; 13.00 Хор по-анського університету; 14.30 Віді: „Ласка перед зноєю“; 14.45 Радіо-м. теоретич. комунікат; 14.50 Хор; 15.15 „Ліс і суспільність“; 15.30, 18.30, 18.00, 22.45 Грамофон; 16.00 Для дітей: „Що чує в сні“ опов. „Нуку“; 17.00 Від чого залежить здоров'я наших наймолодших дітей?; 17.15 Концерт підгаласної музики; 18.40 Всичина; 19.00 Аудіція; 19.40 Почт.-техн. скринька; 20.00 Легка музика; 21.00 На веселій львівській хвилі; 22.00 Танкова музика; 22.25, 22.26 Спортівні вістки.

Понеділок, 18. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.05 Легка музика з грам. плит; 15.00, 15.15, 16.00, 22.45 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжжєва біржа; 15.45 Комунікаційний огляд; 15.50 Муз. загадки; 17.00 Балака у фр. мові; 19.20 Всичина; 19.40 Фейл: „Філістерство“;

БІРЖА.

ГРОШІ.

У суботу Банк Польський підвищив рані курс долара до 6.10 зол. Внодує обнизя його курс до 6.00 зол. У приватних оборотах платили 6.10—6.12 зол., опісля 6.07 зол.
Золото: Долари 9.06—9.08; корони 36.50 до 37.20; франки 36.03—36.20; лукати 3.60—3.80; рублі 47.00—47.50.
Срібло без змін.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

4-проц. поз. бивст. 104 і пів; 5-проц. поз. конверс. 51 і пів — 52; 6-проц. поз. доларова 60 і три чверті; 4-проц. поз. доларова 48 і одна чверть, 48 і пів; 7-проц. поз. стабіл. 51 і три чверті.

Валюти і деїзи.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.75, 125.18, 124.44; Голандія 350.75, 361.65, 359.85; Лондон 28.30, 28.45, 28.15; Париж 35.00, 35.09, 34.91; Швайцарія 173.18, 173.61, 172.75; Італія 47.12, 47.35 46.89; Берлін 213.45.

Акції.

Банк Польський 81.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 16. IX: масло екст. 2.60, масло десерт. 2.59, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яєця 3.90 зол. Тенденція на масло, яєця зростає, на молоко слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

До всіх студентів і абсол. Серед. Шкіл українців міста Львова. Секція Студ. Львова сидікує на день 21. IX. год. 10. рано в авіа Акад. Дому Шарі Сходили всіх студентів і абсол. серед шкіл львова. На порядку наряд дуже важки і актуальні справи. Тому визнаємо всіх обов'язково придіти. — Виді Секції.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ВІД 60 СОТ. ШКІЛЬНІ ВІДЗНАКИ лише у фірмі М. КОЗЛОВСЬКА, Львів, Академічна 22. При більших замовленнях спеціальні ціни. 345 4—4

ФОРМИ найліпші і найпевніші лише у відомій фірмі Козловська, Академічна 22/л. 355 3—3

ЦІНИ КРИЗОВИ! Відомі і загально цінені Вища Школа крою, шиття і моделювання, приймає учениці і замовлення робіт. М. КОЗЛОВСЬКА, Академічна 22/л. 355 3—3

НАПРАВУ ВІСНИХ ПЕР і олівця анкоує преціліно і совісно по фабричних цінах виробіла монтувальні вісних пер і олівця „Marshall London“, Львів, 3-го Мая 8, тел. 35-49. 363 1

ВУГОЛЬ: Калітан, Байма 14. Тел. 38 24, 203 0—30

ДЛЯ 2-х студенток (ів) мешканки з харч. Середніста. Валова 14 м. 367 3-3

ГАРНИЙ, соняшний, партерова покія винайму одному або двома панам з утриманням або без, вул. Генинга 30, партер. 374 2—2

ВЧИТЕЛЬ МОВ із закордону вичує в найкоротшому часі англійського, німецького і французького. Сикстуська 14. 1-3

ЛЕКЦІЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ мови, збірні та поодинокі, підготує до іспитів, д-р Марта Рудницька, Коперника 3. 383 1—1

П. СТУДЕНТКИ прийму на мешкання з цілком утриманням. Мешкання соняшне, з вигодами. Фортені до диспозиції. Сикстуська 55 А. Н. м. 6. 382 1—3

НОВА КАМЕНІЦЯ 14 літ вільна від податків, без переносної такси, комфорт, при трамваї, комірне 5.400 зол. Ціна 55.000, готівкою 25.000, НОВА КАМЕНІЦЯ вільна від податків і такси, горішній Личаків, ціна 28.000 готівкою 15.000, комірне 3.060 зол. ВІЛЛЯ при вулиці Листопада, 170 сажнів фронтової парцелі, ціна 28.000, готівкою 23.000 золотих. ВІЛЛЯ бічна Листопада, з 2 мешканнями, комфорт, город, ціна 25.000, готівкою 15.000 зол. НОВА КАМЕНІЦЯ, горішній Личаків, 3 мешкання, електрика, ціна 19.000, готівкою 12.000. Ігнат, Куркова 24. 380 1—1

ХЛОПЕЦЬ робучий і чемний шукає практики до ремесла. Ласкаві оголошення до „Діла“ для практиканта. 1—2

Новий Самоуправний Закон

Д-РА СТЕПАНА БАРАНА.

Ціна 40 сотників

з поштовою пересилкою 55 сотників.

Вислає Адміністрація „Діла“.

Українські шкільні книжки:

БУКВАР, Перша читанка для всес. шкіль. 2.60
РУЧНА ДІТОЧА АЗБУКА 0.45
ЧИТАНКА для II. кл. всесюд. шкіль. 2.60
ЧИТАНКА для III. кл. всесюд. шкіль. 3.10
ЧИТАНКА для IV. кл. всесюд. шкіль. 3.90
ЧИТАНКА для вищих клас всесюд. шкіль. 6.10

Матейчук: ПЕРША КНИЖОЧКА ДО ЧИТАННЯ 1.10
Степан Смаць-Стоцький і Федір Гартнер: ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 4.50

Коцюцький В. і Оголюський І.: МЕТОДИЧНА ГРАМАТИКА української мови для IV. кл. всесюд. шкіль. 1.—

Кавецький К.: ПРИРОДОПИСНІ ПОГОВІРКИ І ЧИТАННЯ для III. відділу всесюд. шкіль. 1.80

Кавецький К.: ПРИРОДОПИСНІ ПОГОВІРКИ І ЧИТАННЯ для IV. відділу всесюд. шкіль. 3.80

о. Рудович І.: ІСУС У СЕРЦЯХ ДІТЕЙ. Наука гр. кат. реалії для I і II. кл. всесюд. шкіль. 2.10

о. Рудович І.: БІБЛІЙНИЙ КАТЕХИЗМ гр. кат. реалії для всесюд. шкіль. 2.80

о. Рудович І.: МАЛІЙ КАТЕХИЗМ. СЕРЕДНІЙ КАТЕХИЗМ 1.50

о. Лукиничий Л.: МАЛА ЛІТУРГІКА гр. кат. церков. 1.10

СПІВАЙМО! Збірничок пісень на два голоси для шк. молодіж. 0.60

ЗБІРНИК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ в укладі на три голоси для ажитку шкільн. хорів, зладив Ф. Колесса 1.70

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ПОДЯКА.

Вп. д-р Володимир Гриняк, доповідач в Бережаних складі кооператива „Єдність“ в Раю ширю подяку за безітересне, уділення порад і допомоги при купні будівельної парцелі. Зокрема Управа кооператива дякує дуже ширю за безітересне анготування контракту.

Управа Кооп. „Єдність“ в Раю.

„Lingua“

конц. школа Новітніх Мов Проф. д-р І. БАССА приймає написи на англійськ., французьк., німецьк. і ін. модах на 33/2 11—1 і 4—7. Місячно 5.— зол. 13

Вуголь - Кокс - Дерево

в найдобриших якостях доставляе

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“
Львів, Ринок 36.

Інформації: Бюро — Львів, Ринок 36 та склади: Ринок 36, Личаківський 15, пл. Вільчевського 3 та Городищенський 264

Одинке українське мило до гоління

„ФАМОЗА“

Вже продается. — Жалайте знову.